

D ů v o d y:

Stěžovatel je na omylu, maje za to, že vzhledem k tomu, že prý bylo zjištěno, že vnucená správa nemá zde místa, poněvadž nejsou splněny podmínky § 341 ex. ř., nesměl rekursní soud povolit ani exekuci zabavením stavitelského podniku povinného po rozumu § 331 ex. ř. Tato exekuce je nezbytným a základním úkonem k vedení exekuce na všechny ve čtvrtém pododdělení druhého oddílu druhého dílu exekučního řádu (exekuce na jiná majetková práva) obsažené exekuční předměty, tedy také na živnostenské podniky, tovární závody atd. jmenované v §§ 341—344 ex. ř. Tímto úkonem přikazuje se dlužníkovi, by zdržel se každého nakládání s podnikem — v případě koncesovaného podniku i koncesí a nevzdal se jí —; příkaz tento děje se za tím účelem, by byly zajištěny, t. j. nebyly ztíženy nebo dokonce zmařeny další exekuční kroky. Exekuce dle §u 341 ex. ř. není zvláštní exekucí o sobě, nýbrž jen dalším stupněm exekuce již zabavením povolené, majícím za účel zpeněžení zabaveného podniku. Hospodářské zisky docílené z výkonu stavitelského podniku, mohou totiž pořadem exekuce dle § 341 ex. ř. pro uspokojení věřitele býti obstaveny. Přípustnost vnucené správy přichází v úvahu teprve tehdy, když je rozhodnuto o tomto dále navrženém způsobu zpeněžení. Nepochybil tudíž rekursní soud, povoliv exekuci zabavením stavitelského podniku povinného již na základě návrhu vymáhajícího věřitele, v němž je obsaženo tvrzení, že živnost je koncesovaná a provozovaná více než 4 pomocnými dělníky, kteréžto tvrzení úplně stačí. Rekursní soud nevyřídil však rekurs vymáhajícího věřitele, čelící též proti tomu, že nebylo vyhověno návrhu vymáhajícího věřitele na zpeněžení stavitelského podniku. Pro povolení tohoto dalšího zpeněžení přichází v úvahu, zda jsou splněny podmínky § 341 ex. ř.; dle těchto při řemeslných nebo takových koncesovaných živnostech, k jichž nastoupení jest třeba zvláštní způsobilosti, nemá exekuce vnucenou správou místa, provozuje-li živnost majitel sám nebo nejvýš se čtyřmi pomocnými dělníky. Vzejdou-li o tom, zda splněny tyto podmínky, mezi stranami pochybnosti, dlužno konati dříve patřičná šetření. Šetření ta provedl k příkazu rekursního soudu již prvý soud, než rekursní soud na základě šetření těch o vnucené správě vůbec nerozhodl. Povinností jeho bylo zkoumati, zda dostačují šetření ta, a pak buď povolit tento způsob zpeněžení nebo návrh na vnucenou správu stavitelského podniku povinného zamítnouti. Ježto se tak nezachoval, nezbylo, než uložit rekursnímu soudu, by rozhodl ještě o rekursu vymáhajícího věřitele v tomto směru.

Čís. 6389.

Prozatímní opatření podle §u 382 čís. 6 ex. ř. lze povolit pouze tehdy, byl-li odpůrce ohrožené strany knihovním vlastníkem nemovitosti v době návrhu na povolení prozatímního opatření.

(Rozh. ze dne 20. října 1926, R I 915/26.)

Ku zajištění nároku z kupní smlouvy domáhal se kupitel proti prodávatelce Bertě S-ové povolení prozatímního opatření zákazem zcizení, zavazení a zastavení jedné čtvrtiny deskového statku J. a rustikálních nemovitostí, zapsaných v pozemkových knihách obcí J., C. a V. Soud první stolice prozatímní opatření povolil, rekursní soud návrh na povolení zamítl. Nejvyšší soud ohledně rustikálních nemovitostí obnovil usnesení prvního soudu, ohledně deskového statku napadené usnesení potvrdil.

D ů v o d y:

Z doslovu stěžovatelova návrhu a zvláště ze žádosti o knihovní po-
znamenání zákazu zcizení, zavazení a zastavení jedné čtvrtiny nemovi-
tostí, o něž jde, jest zřejmo, že stěžovatel měl na mysli zatímné opa-
tření podle Šu 382 čís. 6 ex. ř., jež předpokládá, že odpůrce ohrožené
strany jest knihovním vlastníkem postižené nemovitosti. Plyne to z usta-
novení Šu 384 druhý odstavec ex. ř., že zákaz knihovně jest pozname-
nati z moci úřední, ale také z předpisu Šu 21 knih. zák. o knihovním před-
chůdci. Jelikož v době podání návrhu na povolení zatímního opatření
odpůrkyně Berta S-ová nebyla již knihovní vlastníci statku J., zapsaného
ve vložce čís. 651 zemských desk, pokud se týče jeho ideální polo-
vice, právem bylo vyhověno jejímu rekursu, pokud zákaz se týkal jedné
čtvrtiny tohoto J-ského statku, prodané prý ohrožené straně. Odpůrkyni
Bertě S-ové nedostávalo se totiž v této příčině pasivní legitimace a ne-
mohl by se stěžovatel dovolávat ustanovení Šu 22 knih. zák. o oprávně-
nění posledního nabyvatele nemovitosti neknihovně zcizené několika
osobám, jelikož odpůrkyně Berta S-ová není posledním nabyvatelem,
jím naopak jest, pokud jde o polovici Berty S-ové, Dr. Karel Z. Ve
směru tom nebylo proto dovolacímu rekursu vyhověno. Jinak má se
věc, pokud jde o jednu čtvrtinu rustikálií, t. j. nemovitostí zapsaných ve
vložkách čís. 12 a 38 poz. kn. kat. obce J., čís. 72 poz. kn. kat. obce
C. a čís. 81 poz. kn. kat. obce V., jež podle výtahu z pozemkové knihy
v době podání návrhu na povolení zatímního opatření ještě byly při-
psány Bertě S-ové jednou polovicí. Zde má odpůrkyně ohrožené strany
pasivní legitimaci v této věci a nezáleží na tom, že Berta S-ová tuto
svou polovici ke zmíněným pozemkům, z nichž původně jednu čtvrtinu
prý prodala ohroženému Františku M-ovi, později celou prodala Jarmile
M-ové, a že tato tuto polovinu a jednu čtvrtinu k těmto nemovitostem
již dříve na ni knihovně převedenou prodala Dru. Karlu Z-ovi, pokud
jen prodej nebyl proveden v pozemkové knize. Naopak svědčí tyto okol-
nosti jen o tom, že jest tu obava knihovního převodu a tedy
obava, odůvodňující návrh na povolení navrženého zatímního opatření.
Poněvadž pak i nárok byl dostatečně osvědčen, zejména, když sama od-
půrkyně připustila, že byla ochotna manželům Františku a Jarmile M-
ovým prodati svou polovici a že by jim svou polovinu byla i prodala,
kdyby byli splnili podmínky kupní smlouvy, jest ohledně těchto
rustikálií rozhodnutí rekursního soudu zamítající návrh ohroženého na
povolení zatímního opatření soudní záповědí ve smyslu Šu 382 čís. 6
ex. ř. nesprávné a bylo proto ve směru tom dovolacímu rekursu vyho-

věno a obnoveno usnesení prvního soudu, vydané o odporu ohrožené strany. Na věci neměnilo by ničeho, kdyby bylo pravdou, že statek J. a rustikalie, o něž tu jde, prodány byly jako celek, neboť rozhoduje toliko, že v době podání návrhu na povolení zatímného opatření byla odpůrkyně Berta S-ová knihovni vlastnicí rustikálií, když, jak bylo zdůrazněno, jinak byl osvědčen jak nárok, tak obava.

Čís. 6390.

Válečné půjčky, jichž nebylo použito ani k výměně podle zákona ze dne 30. září 1924, čís. 216 sb. z. a n. ani k úpisu čtvrté státní půjčky a jež byly odvedeny úřadu bez náhrady, nejsou »majetkem« ve smyslu § 99 j. n.

(Rozh. ze dne 20. října 1926, R I 929/26.)

Žalobu proti cizozemci zadala tuzemská filiálka banky u soudu svého sídla, odůvodňujíc místní příslušnost tím, že žalovaný má u žalobkyně v úschově dluhopisy válečných půjček. Námitku místní nepřislušnosti soudu prvního státního soudu zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podmínkou příslušnosti podle § 99 j. n. jest, by v obvodu procesního soudu byl majetek žalovaného. Podle zjištění nižších soudů měl žalovaný v den podání žaloby, t. j. 19. července 1925 u žalobkyně v úschově dluhopisy rakouských půjček, jichž nebylo použito ani k výměně podle zákona č. 216 z roku 1924 sb. z. a n., ani k úpisu čtvrté státní půjčky, a jež několik dní po podání žaloby byly odvedeny úřadu bez náhrady. Jde nyní o to, zda půjčky ty byly majetkem podle § 99 j. n. Žalobkyně sama netvrdila, že by měly cenu jako věci movité, na př. jako umělecké předměty nebo historické památky, přichází proto v úvahu jen hodnota jich jako cenných papírů vzhledem k peněžitým částkám, na něž zněly. Hodnotu tu nelze dovoditi ze zjištění nižších soudů, že ojedinělý bankovní závod přijímal do 25. července 1925 dluhopisy rakouských válečných půjček k částečnému zaplacení prvních splátek za prodané stavební losy v ceně jich 10% nominální hodnoty, přihlížeje však při výpočtu kupní ceny losů k tomu, že za válečné půjčky se mu ničeho nedostane. Za těchto okolností nelze jinak než souhlasiti s názorem rekursního soudu, že půjčky ty neměly hodnoty a že nebyly majetkem ve smyslu § 99 j. n.

Čís. 6391.

Byl-li věřitel s odporem proti platnosti vkladu zástavního práva pokázán, by do měsíce podal žalobu (§ 231 ex. ř.), trval jeho právní zájem na bezodkladném určení pouze po tuto dobu. Podána-li žaloba určovací až po této lhůtě, bylo na žalobci, by tvrdil a prokázal právní zá-